

EL REFORMISTA

SETMANARI POLÍTIC D'AVISOS I NOVES

Preu de subscripció:
1 pesseta trimestre. — Nombre solt 5 céntims.

Redacció i Administració:
Carrer de Clivillers, 22

Any I

OLOT 19 de Mars de 1914

Nom. 10

Distanciats

Al pulquèrrim i volgut colega *La Comarca* li ha semblat mal que encapsalèssim un escrit amb les paraules «Parlem clar». L'excita amb aquesta frase, diu el confrare, «un sentiment de protesta que per desgracia's trova fundament arrelat en nostre Regió» i a seguit agota el repertori de lloances i encomis en pro del seu D. Eveli, a fins a arribar a la següent afirmació, que posada aixís en sec, tal com l'estampa, es capàs de fer tombar d'espatlles al més seré y previngut. «Siguen les que vulguin ler ordres que dicti nostre primera autoritat, seràn indubtablement les millors». Francament, després de llegit l'article que ens dedica i aduc volguent-li soposar tota la bona intenció imaginable, hauríem de dir-li que casi un abisme ens separa en qüestió de procediments periodístics.

Perque sentíem intensa fretura de parlar clar fou per lo que sortírem a aixecar la veu entre els olotins, per avivar aquest sentiment de protesta a fins a fer-lo imperatiu contra els que amb sumissió cega i servil idolatren a entitats i persones, volem que ben alta i ben clara la nostre veu ressoni com pertoca a qui no depent ni ha de rendir homenatge a alcaldes ni rectories i no espera cap especial recompensa de les seves propagandes i iniciatives.

Que parlin a mitja veu i gastin eufimismes, els qui han d'aparentar una cosa siguent casi la oposada; els que ja no's recorden o no volen pensar en que un dia aixecaven potent i vibrant el crit contra l'hipocresia local i avui voldrien posar sordina a tota reclamació justa i franca; que titubeïgin els que han de fer ostentacions que no senten i recorren a maquiavelismes polítics per assegurar la seva preponderancia, que nosaltres no servim per portar a cap aquestes combinacions, d'alguna conveniencia en moments determinats, pro per les que mai ens hem sentit amb prou forces ni *tragederes per transigir-hi*.

Per aixó estem tant distanciats del molt apreciat periòdic *La Comarca*, per lo mateix dihem que casi un abim ens separa, doncs abans que deixar de parlar clar, primer trencarem la ploma.

Si La Comarca presta la seva atenció a nostres reflexions... ben segur que no tornarà a requerir-nos.

Polítiques

De l'apat dels de La Lliga.—Si les paraules i pensaments emesos entre xampany i altres útils, no tinguessin ja per aquest sol fet una menor responsabilitat, doncs es un atenuant, hi hauria que cridar a comptes als associats del primer pis del café de la plassa i amb perdó de *La Comarca*, dirigir-los-hi algun calificatiu, que amb tota justicia seria bon xic dur.

Segons tenim entés, aquella gent en mitg dels entusiasmes de sobretaula's figuraren ésser els geunins representants del catalanisme local i s'atribuhiren la paternitat del mateix retraient els primers temps de gestació i desenrotllo a Olot dels ideals de vindicació catalana.

Sens dupte la fermentació dels esperituosos els privà de recordar-se que aquí la primera Lliga Regionalista's creà, en el fons, unicament per combatrer el catalanisme local, representat ben indiscutiblement en aquella època per l'estol d'entussiasstes de *La Gabia*; que al revès de lo que ells alardejen la significació i tendencia ben marcadament lliberal del catalanisme olotí està escrita i es a tota hora ben comprobable en la serie de periòdics que s'anaren succeint morts tots ells del *cop de teula* tant típic i significatiu entre nosaltres; que la majoria dels allà reunits solsa-ment s'acostaren al catalanisme a l'hora precisa d'actuar de Judas per a millor apunyalar-lo i ara realitzar el seu intent, amb el peu al damunt del seu cos inanimat, no ben despullats encara del

trajo de butxí, gosen homenar-se el seu pare, ¡quin sarcasme!

No hi cap altre explicació que la del atenuant esmentat.

—=—

Dissapte passat a les deu del matí tingué lloc a casa la ciutat la elecció de compromisaris per a Senadors.

Lluitaven tres candidatures formades respectivament, la una dels senyors Candi Agustí, Josep Teixidor i Salvador Turón, patrocinada per la Lliga Regionalista, l'altre dels senyors Agustí, Teixidor i Ramón Deu, patrocinada per la Joventut Tradicionalista i el Diputat a Corts i l'altre dels senyors Agustí, Meroles i Puig a la que apoiaven diferents elements.

La votació que despertà molt interès, car hi assistiren 58 electors, fou renyidíssima, resultant elegits els senyors Candi Agustí, 41 vots; Tomàs Puig, 30 i Josep Teixidor 22. Aquest últim resultà empatat en la primera votació amb el Sr. Meroles.

El resultat de la elecció sembla que molestà fortament a determinades persones que tenien verdader interès en que surés un candidat per ells proposat, en vista del qual s'exterioritzà d'una manera molt poc correcta la protesta, car segons se'ns assegura varen exigir-se *incontinenti* el compliment de contractes des de temps estipulats.

LES ELECCIONS DE SENADORS

Diuenge vinent, tindran lloc a Girona les eleccions de Senadors per a la província.

Mancariem al deure que les nostres conviccions polítiques i nostre condició de catalans ens imposen si restéssim muts davant d'assumpte tant important com és designar els representants de aquesta província en la alta comarca.

Son els *pares de la patria*, els Senadors els qui degut al sistema *bicameral* existent en Espanya sancionen junt amb la Cambra popular les disposicions dictades per l'Estat i escoteixen, si cap, amb més fermesa tots quants assumptes se presenten que puguin ésser beneficiosos per la Nació.

El Senat en ses funcions pot fer que una llei, una disposició sancionada per ler Corts tinga efecte, o no tinga, car per regla general en segona instància tracta de les qüestions que espurgades i convenientment debatudes li venen del congrés per a llur aprovació.

D'aquestes lleis n'hi ha que afecten per igual a totes les regions d'Espanya i d'altres que si bé sollicitades per una regió capacitada per a governar-se no obstant son i seràn sempre d'interès capdal per a tothom.

No fa pas molt temps, en vida del malaguanyat home públic D. Josep Canalejas, va aprovar-se per el Congrés el R. D. de les Mancomunitats, no passant igual en el Senat, mercés a la oposició dels acèrrims centralistes i a la poca formalitat del qui allavors dirigia, amb més picardia que intel·ligència els destins d'Espanya, quin senyor, apesar d'haber promés l'aprovació de les mancomunitats, va buscar una fugida burlant-se dels representants de Catalunya.

Enfront d'aquest procedir va alçar-se potent i vigorosa la protesta de nostres representants i en sa casi totalitat varen seguir una mateixa norma de conducta, sortint airosament en defensa dels interessos de Catalunya boi i prescindint de les diferencies polítiques que'ls separaven.

Ara amb les eleccions de Senadors, pot el poble català, donar una prova de gratitud emetent el seu vot a favor dels qui, prescindint de tot, defensaren els seus drets tant energicament, per lo qui nosaltres no tenim cap inconvenient, abans al contrari, en recomanar als senyors compromisaris votin a determinats candidats.

Vuit candidats van a la lluita disputant-se els tres llocs de Senadors per a la província: D. Frederic Rahola, *Regionalista*; D. Odon de Buen, *republicà*; D. Manel de Bofarull, *jaumista*; don Jaime Roura, *lliveral*; D. Trinitat M.ª Homs, *conservador*; Sr. Compte de Figols, *maurista*; D. Romul Bosch i alsina, *lliveral* i D. Bartomeu Bosch i Puig, *democràta*.

Nosaltres fermes i decidits autonomistes, recomanem eficament la candidatura de D. Odon de Buen, D. Frederic Rahola i D. Romul Bosch i Alsina. ¿Perquè? Perque tots tres si be de significació política, diferent, no obstant han sortit airosament sempre i quan ha convingut en defensa dels drets de Catalunya. En el parlament, en conferencies, en actes de propaganda, sempre han prescindit de llur significació política i han recordat els senyors Rahola i Bosch llurs significació de catalans i el Sr. de Buen, l'amor que en totes hores ha demostrat per Catalunya.

Es un deure que te el poble català vers aquets digníssims varons que solliciten la seva representació i quin deure te de complir indefectiblement.

Dels altres candidats, un d'ells, el Sr. Bosch i Puig, ha procedit durant la seva senaduria d'una manera que'l fa mereixedor a que els electors de aquesta província no puguin otorgar-li els seus vots, car ell fou l'únic que discrepant contra el comú pensar i sentir de Catalunya va votar contra el Decret de les Mancomunitats.

A les urnes doncs electors, i a l'emetre el vot recordeu-vos que d'ell pot venir-ne el ben-estar o mal-estar de Catalunya.

Setmanals

El nostre estimat confrare *La Comarca* va enfadar se l'altre dia perquè vàrem *parlar clar*, siguent aixís que'ns havien de felicitar car vàrem parlar d'una qüestió que des de molts anys necessita una resolució i encara ara continúen les coses iguals.

No tothom pensa igual sortosament, car hem rebut innombrables felicitacions per la campanya conmençada (felicitacions que agraim en lo que valen) i no seràn ells qui faràn apartar-nos del camí que'ns havém trassat.

Fa molt temps que saviem coses que'ns repugna dir-les, però que si no hi ha més remei ens veurem obligats a fer públiques per a *justificar la necessitat imperiosa de que s'acavi aquest estat de coses*.

**

Amb motiu d'una sollicitud d'alguns comerciants demanant se derogués l'acord prés pel municipi, de treure'ls de l'Hospici, va armar-se tal rebombori en la sessió passada que alló semblava un *campo de Agramante*.

Tots els regidors varen ficar-hi la seva cullelada, però cap ens va convèncer, car ni la *tolerancia* del Sr. Roura, ni la *legalitat* argumentada malament pel Sr. Solanich, son prou per a tirar per terra un acord i molt menys baneuar amb perfecte coneixement una disposició tant clara i terminant com es la llei de consums.

L'únic que va mantenir-se enèrgic sostinent la illegalitat fou el senyor Puigdemont a qui felicitém, pregant-li no deposi la seva actitud d'intransigència quant del compliment de la llei se tracti.

Enemics sempre de la autocracia, de la imposició, entenem empró que en aquest càs podia fer ús l'arcalde de la facultat que li dona la llei municipal i suspendre l'acord.

Biblioteca Pública d'Olot

Per acord de la Comissió d'aquest institut, reunida el 17 de Febrer de 1914, se treu a pública subasta la construcció (a mida de les circumstancies i de les possibilitats), dels 33 armaris iguals que, segons el projecte de millores aprovat per la mateixa Comissió en 15 de Desembre de 1913, han de constituir una part del mobiliari de la primera sala hàbil d'aquesta Biblioteca. El plec de condicions, per quin deurà regir-se la construcció de dits armaris i la tramitació d'aquesta subasta, i en quin se fixa com a preu màxim de cada armari la quantitat de 30 ptas., podrà consultar-se tots

els dies laborables de 1 a 2 i mitja de la tarda en el local de la susdita institució, i en el domicili particular de l'infrascrit secretari (Proa, 9 i 11, pral.) Fins al mitg dia del 5 d'Abril pròxim s'admeteràn proposicions, en plec clòs, escrites i firmades pels proponentes i redactades d'acord amb el model que s'acompanya.

Olot, 15 de Març de 1914

El President, Eveli Barnadas.—El Secretari J. Danés i Torras.

Model de proposició:

D..... vehí de..... i que viu al carrer..... n.º..... pis....., ben enterat del plec de condicions per quin s'ha de regir la construcció dels 33 armaris per a la primera sala hàbil de la Biblioteca Pública d'Olot, i d'acord amb lo que prescriu la convocatoria del 15 de Març de 1914, se compromet a construir-los, estrictament subjecte a les disposicions del susdit plec de condicions per la quantitat de..... (la quantitat amb lletres) cada armari.

..... de..... de 1914
(Fetxa i firma del proponent)

Noves

Per avui diada de S. Josep ha anunciat l'Empresa del Cine Ideal Park, el debut d'un coupletista olotina anomenada Teresa Calabuig. Diuen els qui l'han sentit, que posseeix una hermosa veu. També anuncia el tiratje de la pel·lícula «Napoleón Bonaparte».

Diumenge passat i en la Fonda d'Europa, varen reunir-se els socis de la «Lliga Regionalista» d'aquesta ciutat en nombre de 57 per a celebrar la victòria alcançada per la «Lliga Regionalista» en les últimes eleccions de Diputats a Corts.

Al destapar-se el xampany brindaren eloqüentment els senyors Llorens Pagés, Josep Soler, Josep Saderra, Josep M.ª Garganta, Josep Jutglar, Anton Albert de la Bisbal, Ramón Roqué, i Pere Balcells, resumint el president de la «Lliga Regionalista» D. Josep M.ª Masramon.

Acabats els brindis, a proposta de D. Candi Agustí, va enviar se un telegrama de felicitació i encoratjament a la Lliga Regionalista de Barcelona i's va demanar autorització per a que la Junta local pugui organitzar una diada regionalista, la qual si a Barcelona hi donen la conformitat, sembla tindrà lloc a la primavera vinent.

Acabat el banquet se dirigiren tots els assistents al local de la «Lliga Regionalista» aont se repetiren altre volta els discursos i's recitaren poesies, acabant la festa amb l'himne *Els Segadors*.

Diumenge passat en el Camp de l'«Olot Deportivo» va tenir lloc un partit de *foot-ball* entre un *team* d'aquesta societat i el primer de l'«Sport Club Oloti», finalitzant el partit amb el resultat de 2 *goals* a 1, a favor de l'«Olot Deportivo». Actuà de *referè* el senyor Bolós qui demostrà molt bona voluntat prò força desconeixement del joc.

Lo lamentable en aquests partits, és l'escàndol que sense tò ni só mouen alguns espectadors, escàndol que posa de relleu la poca educació que tenen.

Des de'l dia 7 al 13 del corrent aquesta Sucursal de la «Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros» ha overt 11 llivretes noves, ha rebut per imposicions 8590 pessetes i n'ha pagat 2783 per reintegres d'estalvi.

Durant la present setmana actúa de Vocal de torn D. Josep M.ª Masramón Vilalta.

Per conveni eatre'ls patrons i obrers barbers des de'l pròxim diumenge dia 22, se tancaràn els establiments de barberia al mitg-dia, exceptuant, emprò, els diumenges que coincideixin amb fires o festa major.

Hem tingut el gust de saludar al nostre benvolgut amic l'eminent escultor D. Josep Clarà, que des d'alguns dies se trova entre nosaltres, restablert de la greu malaltia que va sofrir.

Ha passat uns dies entre nosaltres, nostre benvolgut amic i ilustre compatrici D. Manel Malagrida.

En el B. O. de la Província corresponent al 12 del corrent s'hi publica una R. O. prorrogant fins el 30 de Juny pròxim el plaç per a sollicitar l'inscripció d'aprofitament d'aigües públiques a quants no ho han sollicitat fins avui.

Durant els tres diumenges últims de quaresma, en el «Centro Obrero» s'hi han representat importants obres teatrals, amb la cooperació de la aplaudida actriu D.ª Dolors Pecho.

Les obres posades en escena han sigut *El Cor del poble*, *La mort civil*, *La Mare Eterna*, i altres. Totes han despertat l'interès del nombrós públic que hi assisteix, veient-se cada festa la sala d'espectacles atestatada de gent. Hem de fer especial menció de l'obra *La mort civil*, quina

no podia ésser més ben representada, lluint-s'hi magistralment la nene Nieves Vilanova.

Per a avui s'anuncia el drama *El Capitán Derville ó los dos sargentos franceses* i el joguet *Ninot de mollas*. Per a diumenge pròxim *Las Joyas de la Roser* i *Un cop de teles*.

Ahir a la matinada, fou viaticat el nostre bon amic, el mestre de la Escola de Belles Arts, don Josep Berga i Boix.

Esperem amb ansietat un prompte restabliment.

El nomenament de porter del nostre Teatre Principal, ha recaigut a favor de nostre amic, en Roc Arbós.

AYUNTAMIENTO CONSTITUCIONAL DE LA MUY LEAL CIUDAD DE OLOT

Habiendo acordado la Corporación municipal conceder un plazo que finirá el día 20 del inmediato mes de Abril para la presentación de proposiciones solicitando el Teatro de esta localidad, durante la próxima temporada de verano, se convoca por el presente, á todas aquellas Empresas ó particulares á quienes pudiera convenir la concesión del referido Teatro, para que antes de expirar el indicado plazo, formulen las que estimen convenientes.

Lo que se hace público para conocimiento de aquellos á quienes pueda interesar.

Olot 12 de Marzo 1914.

El Alcalde Presidente.

E. Barnadas

JUNTA ADMINISTRATIVA DEL HOSPITAL DE SAN JAIME DE ESTA CIUDAD

Acordado por dicha Junta proceder a la subasta del suministro de carne para el consumo en el referido Establecimiento, se avisa que el pliego de condiciones referentes á la misma se hallará de manifiesto en la Administración del citado Hospital hasta el día 26 de los corrientes á las doce de su mañana hora en que terminará la admisión de proposiciones.

Olot once de Marzo de mil novecientos catorce.

El Alcalde Presidente,

E. Barnadas